

Data publikacji: 2011-07-19

Ranking Samorządów "Rzeczpospolitej" 2011

Ranking Samorządów "Rzeczpospolitej" 2011

W rankingu samorządów uhonorowaliśmy gminy i miasta, które najbardziej dbają o rozwój i podniesienie jakości życia. Oczywiście, przy jednoczesnym zachowaniu reguł odpowiedzialności i bezpieczeństwa finansowego.

Gmina
RYTWIANY

Laureat

Rankingu Samorządów
„Rzeczpospolitej” 2011
w kategorii

**Najlepsza Gmina
Wiejska**

Paweł Lisicki

Redaktor Naczelny „Rzeczpospolitej”

Warszawa, 18 lipca 2011 r.

Fundusze unijne - gminy wiejskie (dane za 2010r.)

Poz. 2010	Poz. 2009	Miasto	Województwo	Suma punktów	Przychody z UE	Umowy podpisane w 2010	Liczba podpisanych umów w 2010 r.
					w 2010 r (zł/osoba)	(zł/osoba)	(szt.)
1	4	Rząśnia	łódzkie	60,82	3294	6390	4
2	14	Radwanice	dolnośląskie	35,06	1995	2361	5
3		Jeziorzany	lubelskie	27,08	1386	2262	6
4		Wierzchowo	zachodniopomorskie	25,14	1724	486	1
5		Zwierzyn	lubuskie	25,01	1658	588	2
6		Czermin	podkarpackie	24,82	1562	851	3
7		Mierzęcice	śląskie	24,42	839	5568	2
8	3	Rewal	zachodniopomorskie	22,77	26	9488	4
9		Ciechanów	mazowieckie	22,70	1	9881	3
10		Rytwiany	świętokrzyskie	21,41	1413	471	2
11		Koszyce	małopolskie	21,03	475	4223	10
12		Ożarówce	śląskie	20,64	1	9169	2
13		Maszewo	lubuskie	20,47	913	2717	4
14	56	Jaworze	śląskie	20,08	177	5167	12
15	21	Górzycza	lubuskie	19,73	945	2163	4
16		Szulborze Wielkie	mazowieckie	19,27	1310	121	2
17	34	Poczesna	śląskie	18,53	928	1706	4
18		Osieck	mazowieckie	18,06	1275	43	1
19		Szydłów	świętokrzyskie	17,46	984	1109	3
20		Moskorzew	świętokrzyskie	16,81	1009	897	2
21		Małczyce	dolnośląskie	16,37	1020	360	3
22		Itawa	warmińsko-mazurskie	16,28	482	2726	7
23		Mokobody	mazowieckie	15,94	666	2171	4
24		Dobryszycze	łódzkie	15,86	1	7185	1
25		Cedry Wielkie	pomorskie	15,47	899	191	5
26	2	Ślemień	śląskie	14,84	132	2733	13
27	1	Podędwórze	lubelskie	14,70	380	1858	10
28		Bogoria	świętokrzyskie	14,58	793	717	4
29	94	Pakostaw	wielkopolskie	14,26	797	1059	2
30		Łągów	świętokrzyskie	14,05	828	507	3
31	100	Nowy Żmigród	podkarpackie	13,94	977	16	1
32		Lidzbark Warmiński	warmińsko-mazurskie	13,82	607	508	8
33		Solec-Zdrój	świętokrzyskie	13,75	389	2397	6
34		Wojciechów	lubelskie	13,52	483	1685	6
35	15	Słupno	mazowieckie	13,25	15	3780	9
36	55	Kuryłówka	podkarpackie	13,06	418	2145	5
37	31	Strawczyn	świętokrzyskie	13,04	277	1736	10
38		Bytnica	lubuskie	12,72	881	62	1
39	8	Konopiska	śląskie	12,71	13	3540	9
40		Przelewice	zachodniopomorskie	12,61	813	186	2
41		Powidz	wielkopolskie	12,59	815	424	1
42		Głusk	lubelskie	12,54	409	2228	4
43		Lubrza	lubuskie	12,29	820	248	1
44		Złotoryja	dolnośląskie	12,15	578	695	5
45		Kondratowice	dolnośląskie	12,04	338	2703	3
46		Szczurowa	małopolskie	12,03	11	2449	12
47		Skierniewice	łódzkie	11,97	63	782	17
48		Stara Kamienica	dolnośląskie	11,78	8	4437	4
49		Skarżysko-Kamienna	świętokrzyskie	11,68	61	3272	7
50		Perlejewo	podlaskie	11,67	682	585	2

JAK OCENIALIŚMY GMINY NAJSKUTECZNIEJ WYKORZYSTUJĄCE FUNDUSZE UE

Tak jak w ubiegłym roku ranking „Europejski samorząd” powstał na podstawie danych o dochodach budżetowych pochodzących z funduszy unijnych (dochody - środki unijne § z końcówką 1, 2, 8 i 9) oraz wielkości przyznanego jednostkom samorządu terytorialnego wsparcia unijnego z krajowych („Infrastruktura i środowisko”, „Kapitał ludzki”, „Innowacyjna gospodarka” i „Rozwój Polski wschodniej”) i regionalnych programów operacyjnych.

Jak co roku wykorzystaliśmy dane z Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. W przypadku danych z MRR wzięliśmy pod uwagę jedynie wartość dofinansowania unijnego (bez tzw. wkładu krajowego). W ubiegłym roku w przeciwieństwie do lat poprzednich

braliśmy pod uwagę wyłącznie dane za 2009 r. Analogicznie postąpiliśmy w tegorocznym rankingu, analizując jedynie dane za 2010 r., który okazał się zresztą kluczowy, jeśli chodzi o zawieranie umów o dofinansowanie, tak na poziomie regionalnym, jak i krajowym. W tym roku dokonaliśmy niewielkiej korekty dotyczącej punktacji rankingowej, a mianowicie przesunięcia 5 punktów. W ubiegłym roku jednostka samorządu terytorialnego mogła maksymalnie uzyskać 100 punktów. Z czego 45 pkt za wartość wykazanych w budżecie za 2009 r. dochodów z funduszy w przeliczeniu na jednego mieszkańca, 50 pkt za łączną wartość umów o dofinansowanie (z ww. programów operacyjnych) zawartych w 2009 r. w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz 5 pkt za liczbę tych umów. W tegorocznym rankingu jednostka samorządu terytorialnego nadal mogła maksymalnie uzyskać 100 pkt, z czego 45 pkt za wartość wykazanych w budżecie za 2010 r. dochodów z funduszy w przeliczeniu na jednego mieszkańca, 45 pkt za łączną wartość umów o dofinansowanie (z ww. programów operacyjnych) zawartych w 2010 r. w przeliczeniu na jednego mieszkańca oraz 10 proc. za liczbę tych umów. Samorzady, tak jak poprzednio, sklasyfikowaliśmy w trzech kategoriach: miast na prawach powiatu, gmin miejskich i miejsko - wiejskich i gmin wiejskich.

Ranking samorządów - gminy wiejskie

Rok	Poz.	Gmina	Województwo	Ocena jakości gminy			Dochody		Wydatki		Pozyskane środki unijne na osobę (w zł)	Zobowiązania do dochodów (w proc.)	Udział wydatków na organizacje pozarządowe (w proc.)	Nakłady na gospodarkę mieszkaniową na osobę (w zł)	Wydatki na promocję w wydatkach ogółem (w proc.)	Nowe podmioty gospodarcze	Liczba mieszkańców (w tys.)
				Suma punktów	za sytuację finansową	za zarządzanie	na osobę (w zł)	na osobę (w zł)									
2007	10	Stępnica	zachodniopomorskie	65,81	43,13	22,68	9 908	10 211	351	0,00	0,43	306	0,09	8	4,7		
2008	1	Zabierzów	małopolskie	63,73	32,09	31,64	2 934	3 349	12	49,52	1,05	194	0,63	12	23,4		
2009	4	Świdnica	lubuskie	60,99	34,19	26,79	3 455	3 901	189	31,78	0,56	37	0,44	12	6,2		
	4	Kobylnica	pomorskie	60,79	32,56	28,23	4 896	5 348	17	43,69	1,11	1022	0,63	13	10,0		
	5	Miedziana Góra	świętokrzyskie	58,67	33,62	25,05	3 084	4 307	1	52,78	0,57	14	0,33	14	10,3		
	6	Czorsztyn	małopolskie	57,64	32,74	24,91	3 376	3 643	6	36,60	4,00	26	0,19	33	7,3		
	7	Strawczyn	świętokrzyskie	57,39	36,70	20,69	4 195	5 785	277	37,87	1,57	0	0,12	9	10,1		
	8	Kłodawa	lubuskie	57,15	31,42	25,73	2 949	3 703	87	51,74	0,30	33	0,18	11	7,2		
	9	Nowa Słupia	świętokrzyskie	56,32	36,89	19,43	3 485	4 118	170	50,28	0,44	82	0,19	6	9,6		
	10	Bieliny	świętokrzyskie	55,83	35,94	19,90	3 806	4 602	190	37,71	0,29	72	0,19	8	9,9		
	11	Morawica	świętokrzyskie	55,81	31,34	24,47	3 242	4 326	9	32,79	0,42	25	0,28	11	14,1		
	12	Gniewino	pomorskie	55,49	37,69	17,79	6 232	7 359	69	44,83	0,00	11	1,51	7	7,1		
	13	Wielka Wieś	małopolskie	55,43	31,26	24,17	3 346	5 257	9	9,95	0,42	0	0,25	13	9,9		
	14	Jaworze	śląskie	55,16	32,52	22,64	3 777	4 501	177	15,57	0,34	43	0,50	14	6,9		
	15	Świdnica	dolnośląskie	55,11	32,88	22,23	3 957	3 405	5	32,77	0,42	38	0,29	10	15,7		
	16	Izbicko	opolskie	54,70	35,21	19,49	3 173	4 386	15	41,21	0,70	6	0,14	7	5,5		
	17	Mszana Dolna	małopolskie	54,64	31,88	22,76	2 979	3 158	37	40,40	0,53	31	0,88	11	16,8		
	18	Glusk	lubelskie	54,55	34,29	20,26	3 401	3 912	409	29,74	0,55	0	0,07	11	8,3		
	19	Brenna	śląskie	54,41	33,13	21,28	3 371	3 988	11	46,20	0,39	85	0,17	8	10,6		
	20	Slemień	śląskie	54,27	38,63	15,64	6 750	7 214	132	25,46	0,08	23	0,12	7	3,5		
	21	Radomyśl nad Sanem	podkarpackie	53,67	33,43	20,24	3 128	4 143	71	45,88	0,37	5	0,23	5	7,4		
	22	Ślawno	łódzkie	53,39	31,10	22,29	4 279	4 924	15	18,61	3,82	28	0,29	5	7,3		
	23	Cekcyn	kujawsko-pomorskie	52,56	31,03	21,53	3 341	4 107	184	37,46	0,35	49	0,09	8	6,6		
	24	Nowa Sól	lubuskie	52,42	31,68	20,74	2 874	3 263	53	34,54	0,58	24	0,12	10	6,7		
	25	Konopiska	śląskie	52,10	28,37	23,73	3 391	4 104	13	43,80	0,31	86	1,02	13	10,5		
	26	Zgorzelec	dolnośląskie	51,99	26,19	25,80	4 052	4 378	5	31,83	0,80	13	0,30	11	8,1		
	27	Małanów	wielkopolskie	51,83	31,17	20,66	3 166	4 172	7	36,43	0,43	7	0,21	7	6,5		
	28	Podgryźn	dolnośląskie	51,52	27,39	24,13	3 957	3 462	13	43,44	0,97	25	0,35	10	7,9		
	29	Opole	małopolskie	51,07	32,81	18,26	3 066	3 577	2	27,93	0,60	16	0,20	6	8,4		
	30	Wrszecz	lubelskie	50,82	33,36	17,46	5 117	5 612	96	23,81	0,44	1	0,02	3	5,2		
	31	Rewal	zachodniopomorskie	50,79	31,15	22,64	18 692	24 060	26	34,81	0,66	0	1,95	39	3,5		
	32	Niwiska	podkarpackie	50,77	29,94	20,83	3 506	4 018	89	19,66	0,33	33	0,09	6	5,8		
	33	Kosakowo	pomorskie	50,40	29,88	20,52	4 513	4 397	38	31,13	0,39	139	0,41	21	9,4		
	34	Zońca	podkarpackie	50,27	31,20	19,07	3 325	4 063	118	17,90	0,50	82	0,09	5	6,7		
	35	Lanckorona	małopolskie	50,27	31,04	19,23	3 848	4 026	106	30,33	0,32	422	0,11	7	5,9		
	36	Krzyszów	podkarpackie	50,14	39,36	10,78	4 237	4 793	145	33,85	0,20	4	0,16	5	4,2		
	37	Łapanów	małopolskie	50,06	29,37	20,68	3 877	4 093	1	40,34	0,40	96	0,19	7	7,7		
	38	Olsztyn	śląskie	49,75	32,08	17,67	4 343	5 317	13	32,38	0,11	59	2,43	8	6,8		
	39	Dobra	małopolskie	49,69	28,27	21,42	3 056	3 390	12	34,25	0,27	13	0,15	11	9,4		
	40	Urszulin	lubelskie	49,69	33,73	15,96	3 894	4 850	10	36,22	0,00	47	0,99	7	3,9		
	41	Dzikowiec	podkarpackie	49,48	31,20	18,28	3 618	4 487	129	28,52	0,23	27	0,05	3	6,4		
	42	Skołyszyn	podkarpackie	48,93	28,19	20,74	3 225	3 390	84	26,72	1,02	61	0,06	7	12,4		
	43	Lipniki	małopolskie	48,77	27,70	21,06	3 066	3 577	67	25,68	0,60	51	0,21	6	5,8		
	44	Przelewice	zachodniopomorskie	48,23	28,90	19,33	3 958	4 779	813	33,64	0,68	0	0,32	9	5,2		
	45	Strzyżewice	lubelskie	48,14	31,33	16,80	2 765	3 436	17	39,20	0,40	0	0,39	8	7,6		
	46	Miedźno	śląskie	47,92	32,72	15,20	2 779	4 081	293	41,22	0,38	1	0,15	5	7,6		
	47	Jablonka	małopolskie	47,88	30,44	17,45	3 344	3 719	485	28,25	0,21	526	0,19	6	17,4		
	48	Łukta	warmińsko-mazurskie	47,80	28,73	19,07	3 803	4 965	3	56,88	0,40	8	0,14	8	4,5		
	49	Małdyty	warmińsko-mazurskie	47,70	30,50	17,20	3 114	3 266	174	23,24	0,09	42	0,07	7	6,2		
	50	Plaska	podlaskie	47,68	30,48	17,20	3 530	4 944	252	46,61	0,00	60	1,98	13	2,6		
	51	Odrzywół	mazowieckie	47,31	32,16	15,15	3 465	3 648	7	28,95	0,15	0	0,29	9	4,0		
	52	Łąszki Niżne	małopolskie	47,26	32,06	15,19	3 067	3 369	96	40,75	0,38	0	0,68	5	9,0		
	53	Koszyce	małopolskie	47,15	33,01	14,14	4 399	5 550	475	15,90	0,04	0	0,19	5	5,6		
	54	Marciszów	dolnośląskie	47,12	29,15	17,97	3 043	3 762	8	44,90	0,03	89	0,17	13	4,6		
	55	Wolbórz	łódzkie	47,10	29,51	17,59	3 615	4 083	2	27,58	0,40	9	0,25	6	7,6		
	56	Zarzecze	podkarpackie	47,02	30,41	16,61	3 452	3 994	14	36,82	0,10	60	0,10	4	7,2		
	57	Nowa Ruda	dolnośląskie	46,84	28,95	20,06	2 700	3 069	2	48,87	0,20	9	1,28	8	11,9		
	58	Rytwiany	świętokrzyskie	46,87	33,10	13,77	3 962	4 626	1 413	38,14	0,24	6	0,23	6	6,3		
	59	Iysomice	kujawsko-pomorskie	46,72	31,31	15,41	2 827	3 417	62	39,73	0,13	0	0,10	12	9,0		
	60	Bojszowy	śląskie	46,48	31,01	15,47	4 145	4 834	45	31,76	b.d.	110	0,05	8	6,9		
	61	Ciasna	śląskie	46,36	29,04	17,32	4 042	4 503	66	15,64	0,44	95	0,01	7	7,8		
	62	Pyszczka	podkarpackie	46,23	31,43	14,80	2 994	3 730	267	27,95	0,30	11	0,25	7	9,9		
	63	Niegowa	śląskie	46,05	31,31	14,73	3 534	3 840	160	27,98	0,36	68	0,16	6	5,6		
	64	Postomino	zachodniopomorskie	45,87	26,51	19,36	4 134	4 608	6	44,26	7,00	44	0,24	9	7,0		
	65	Laskowa	małopolskie	45,86	29,19	16,66	3 795	4 123	23	29,29	0,42	23	0,10	9	7,6		
	66	Mniszków	łódzkie	45,68	34,27	11,42	3 693	4 999	92	45,65	0,00	0	0,42	9	4,7		
	67	Czemikowo	kujawsko-pomorskie	45,62	29,65	15,97	3 191	3 916	47	29,38	0,18	0	0,15	9	8,6		
	68	Rychliki	warmińsko-mazurskie	45,60	33,31	12,29	3 275	3 632	112	16,87	0,11	251	0,04	6	4,0		
	69	Osajki	łódzkie	45,28	30,17	15,12	2 937	3 535	2	35,32	0,46	42	0,06	9	4,8		
	70	Łękwica	śląskie	44,87	28,02	16,85	3 861	4 169	24	21,61	0,26	19	0,16	5	4,3		
	71	Spytkowice	małopolskie	44,75	34,44	10,31	2 868	3 625	44	45,86	0,09	0	0,89	6	4,1		
	72	Sadkowiec	łódzkie	44,44	31,80	12,65	2 671	3 303	367	46,33	0,14	13	0,09	4	5,6		
	73	Złota	świętokrzyskie	44,40	35,81	8,60	4 013	4 453	204	28,09	0,00	30	0,17	4	4,8		
	74	Golcza	małopolskie	44,35	28,65	15,70	2 725	2 976	62	29,46	0,39	30	0,13	6	6,2		
	75	Szerzyny	małopolskie	44,25	30,79	13,46	3 597	3 715	280	13,51	0,27	17	0,06	5	8,1		
	76	Boronów	śląskie	44,00	29,88	14,12	3 148	3 504	290	21,98	1,00	1	0,05	8	3,3		
	77	Lip															

analizowaliśmy danych na szczeblu powiatu i województwa).

Aby wybrać samorządy do drugiego etapu, punktowaliśmy:

- dynamikę wzrostu wydatków majątkowych (pomniejszych o środki unijne) w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2007 - 2010 (maksymalnie 10 pkt),
- wartość środków UE w przeliczeniu na mieszkańca, które w latach 2008 - 2010 wpłynęły na rachunek budżetu gminy/miasta (maksymalnie 10 pkt),
- zadłużenie samorządu w stosunku do dochodów w latach 2007 - 2010 (10 pkt),
- nadwyżkę operacyjną w stosunku do dochodów w latach 2007 - 2010 (5 pkt),
- dynamikę wzrostu dochodów własnych w latach 2007 - 2010 (10 pkt),
- relację nakładów inwestycyjnych do przyrostu zadłużenia w latach 2007 - 2010 (6 pkt),
- dynamikę wzrostu wydatków ogółem na jednego mieszkańca w wybranych działach w poszczególnych latach 2007 - 2010:
  - transport i łączność (5 pkt),
  - ochrona środowiska (4 pkt).

Łącznie w pierwszym etapie samorząd mógł uzyskać 60 punktów.

Po zakończeniu pierwszego etapu dysponowaliśmy listą samorządów, których finanse najlepiej odpowiadały przyjętym przez kapitułę kryterium.

Dokonaliśmy wyboru 564 samorządów, które zostały zakwalifikowane do drugiego etapu. W tym gronie znalazły się 64 miasta na prawach powiatu, 250 pozostałych miast i gmin miejsko-wiejskich oraz 250 gmin wiejskich.

Do wybranych przez nas gmin wysłaliśmy ankiety składającą się z 16 pytań. Odpowiedzi miały pomóc w ostatecznym wyborze najlepszych. Punkty z pierwszego etapu zostały ponownie przeliczone dla gmin, które odesłały ankietę.

Łącznie w drugim etapie samorząd mógł uzyskać kolejne ponad 40 punktów.

W ankiecie pytaliśmy między innymi o:

- udział wydatków na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi w wydatkach ogółem w latach 2007 - 2010 (5 pkt)
- liczbę złożonych wniosków o dofinansowanie organizacji pozarządowych w latach 2007 - 2010 (5 pkt),
- wydatki mieszkaniowe w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2007 - 2010 (4 pkt),
- wyniki testu szóstoklasistów oraz gimnazjalistów w 2010 i 2011 roku (4 pkt),
- liczbę nowych podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy w latach 2007 - 2010 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (4 pkt),
- czy urząd funkcjonuje w oparciu o jedną z metod/narzędzi wsparcia zarządzania: CAF, EFQM, ISO, PRI (maksymalnie 2 pkt),
- » udział wydatków na promocję gminy w wydatkach ogółem w latach 2009 - 2010 (2 pkt),
- czy sprawozdanie finansowe było badane przez niezależnego biegłego rewidenta (1 pkt),
- współpraca z jednostkami pomocniczymi (2 pkt),
- stopa bezrobocia - pytanie tylko do miast (4 pkt),
- ocena wiarygodności kredytowej - pytanie tylko do miast (2 lub 3 pkt w zależności od rating),
- budżet zadaniowy i mierniki określające stopień realizacji celów budżetowych - pytanie tylko do miast (1 pkt),
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości (3 pkt),
- inicjatywy w ramach PPP (1,5 pkt)
- czy gmina powołała i/lub należy do związków komunalnych lub lokalnych stowarzyszeń stworzonych w celu rozwiązywania lokalnych/regionalnych problemów (maksymalnie 2 pkt).

Tam, gdzie analizowaliśmy dane za kolejne lata, przyjęliśmy zasadę, że najwięcej punktów przyznajemy za ostatni rok.

Źródło: Rzeczpospolita, 19.07.2011, Artur Osiecki, Anna Ogonowska-Rejen

